

som den altid har været det. Dette er et Skridt, som vi paa det allerbestemteste maa fraraade, som vi paa ingen Maade kunne være med til, og som vi tro, at dette Ting vilde tilføje sig selv konstitutionel Skade ved at være med til.

Det Standpunkt, som dette høje Ting altid har indtaget overfor Spørgsmaalet om Forholdstalsvalgmaaden, er det, at man var villig til at forhandle om Forholdstalsvalgmaadens Indførelse til Folketinget samtidig med, at man forhandlede om Landstingets Forandring. Dette Standpunkt fastholde vi i det Øjeblik, de Herrer forlade det. I det Øjeblik, deres Ordfører forlader det, stille vi vort Underændringsforslag, hvorved vi fastholde dette høje Tings tidligere Standpunkt i denne Sag. Thi vi have intet imod at optage Forhandling om Forholdstalsvalg til Folketinget samtidig med en Forhandling om Landstingets Sammensætning. Ja, der er fra vor Side under tidligere Forhandlinger om denne Sag faldet Ytringer, som vise, at vi vare villige til med Hensyn til Forholdstalsvalgmaadens Indførelse til Folketinget at gaa videre, end det er sket i det af Delegationen foreslaaede Ændringsforslag til § 32, naar dette kunde ske samtidig med, at Spørgsmaalet om Landstinget optoges til Forhandling. Men det Ændringsforslag, som foreligger fra Højre, viser jo, at man i Højre har skiftet Standpunkt til denne Sag ogsaa.

Det Underændringsforslag, vi have stillet, gaar da i Korthed ud paa at føje Juni-Grundlovens subsidiære Landsting, det paa kommunale Raad byggede Landsting, til de Herrer Forslag angaaende Folketingets Sammensætning. Det vil sige, at vi acceptere det Forslag til Folketingets Sammensætning og Folketingsvalgretten, som de foreslaa. Vedrørende Valgretten er der ingen Forskel i Realiteten mellem deres og vort Forslag, med Hensyn til Valgbarheden heller ikke, deres Forslag angaaende Sammensætningen af Folketinget, Begrænsningen til 132 og Valgkredsens Fordeling, kunne vi ogsaa tiltræde, altsammen under Forudsætning og Betingelse af, at Juni-Grundlovens Landsting i den ene eller den anden Form føjes dertil. Da der fra de Herrer Side, det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og det ærede Medlem fra Nørresundby (Jensen-Sønderup), gentagne Gange er sagt, at Landstingets Sammensætning bør ske ved en Opbygning paa de kommunale Raad, have vi, fordi det principielt indeholder

samme Krav, som vi have stillet i det oprindelige Forslag, fordi Juni-Grundloven har anvist den Udvej, været villige til at gaa med dertil, og det er derfor dette oprindelig ved anden Behandling af os stilledes subsidiære Forslag, vi nu føje til de Herrer Ændring som vor Underændring.

Hvis de Herrer forkaste dette Underændringsforslag, sige de dermed højt og tydeligt til alle, at de ville være med til at forandre Folketinget, at de ville være med til at gøre Indførelse af Forholdstalsvalg til Folketinget konstitutionelt lettere, end det før var, uden samtidig at optage Forhandling angaaende Landstinget. Ja, ved at forkaste vort Ændringsforslag udtale de Herrer end yderligere, at de ville være med til at foretage indgribende Forandringer i Landstinget — kun een Forandring ville de ikke foretage, de ville ikke afskaffe den privilegerede Valgret. De erklære, at de ville indføre Valgret og Valgbarhed for Kvinder, de erklære, at de ville indføre privilegeret Valgret for Kvinder, thi ganske vist have de i Ændringsforslaget her talt om, at gifte Kvinder ikke kunne blive umiddelbare Vælgere, men ugifte Kvinder og Enker ville kunne blive det, og som De se af de Lister over umiddelbare Vælgere til Amtsraadene, som bekendtgøres, vil dette ske. De indføre en højstbeskattet Valgret for Kvinder.

Jeg vil tillade mig at spørge den ærede Ordfører, hvorledes han forstaar, hvad der i denne Henseende sker, hvis hans Regler vedtages. Thi med Hensyn til de gifte Kvinder har den ærede Ordfører fundet det nødvendigt at sige, at gifte Kvinder ikke kunne komme i Betragtning som umiddelbare Vælgere. Det er mig ikke umiddelbart indlysende, at dette har været nødvendigt, thi naar Grundloven fastsætter en vis Skatteydelse som Betingelse for at blive selvskreven Vælger, kunde jeg tænke mig — men jeg vil lade mig overbevise, hvis den ærede Ordfører vil angive mig sine Grunde —, at naar det ikke udtrykkelig fastsloges, at den gifte Kvinde skulde træde ind ved Mandens Skatteydelse, kunde hun i og for sig overhovedet ikke blive umiddelbar Vælger. Naar man i den kommunale Valgretslov har gjort denne Undtagelse vedrørende de umiddelbare Vælgere, hvortil denne svarer, er det, fordi den kommunale Valgretslov paa et andet Punkt, nemlig vedrørende Skatteydelsen, ved de almindelige Valg har indført den modsatte Regel, nemlig at Mandens Skatteydelse for Hustruens Vedkommende bliver at